

STUB
kultura

KAKO OJAČATI DRUŠTVENU ZAJEDNICU?

– priča o tome kako je samo nebo granica –

Impresum

Izdavač: Kajkaviana – Društvo za prikupljanje, čuvanje i promicanje hrvatske kajkavske baštine, Golubovečka ulica 42, 49240 Donja Stubica, T/F 049 286 463, W <https://kajkaviana.hr/> /

Za izdavača: Ines Krušelj-Vidas / **Urednica:** Antonija Krstić-Peć / **Lektura i korektura:** Mario Šimudvarac / **Oblikovanje:** Studio za umjetnost i dizajn Nikola Sinković, Oroslavje / **Tisak:** Studio za dizajn i tisak Arkuš, Donja Stubica / **Naklada:** 50 primjeraka / **Godina:** 2022.

NOSITELJ PROJEKTA

KAJKAVIANA

PARTNER

PARTNER

STUB-KLUB

MULTIMEDIJALNI CENTAR

PARTNER

Grad
Donja Stubica

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

ESF
UČINKOVITI
LJUDSKI
POTENCIJALI

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda i Ured za udruge Vlade RH

Više informacija o EU fondovima: www.strukturnifondovi.hr

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Kajkaviane – Društva za prikupljanje, čuvanje i promicanje hrvatske kajkavske baštine

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

Kaj ti je te STUB-kultura?

- O STUB-kultura projektu -

Udruga Kajkaviana je, u suradnji s gradom Donja Stubica te udrugama Stub-klub iz Donje Stubice i Profesor Baltazar iz Zagreba, uspješno odradila projekt STUB-kultura koji je omogućio stvaranje društvenog centra u zajednici kao javnog prostora za članove lokalne zajednice. Projekt je započeo u rujnu 2020. godine, završen je u svibnju 2022., a sredstva za realizaciju dobivena su iz Europskog socijalnog fonda u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., od čega su EU sredstva 1.570.421,63 kn, a 277.133,23 kn je osigurao Ured za udruge Vlade RH iz Državnog proračuna.

U središtu projekta STUB-kultura bila je uspostava društvenog centra za građane u samom centru Donje Stubice, takozvanoj Fellerovoj zgradi, zaštićenom kulturnom dobru koje je grad Donja Stubica ustupio na korištenje udruzi Kajkaviana. Građani i lokalna vlast su putem tribina i radionica educirani i motivirani o potrebama u kulturnom i kreativnom sektoru, a njihovo mišljenje iskazano je u mobilnoj aplikaciji koja služi za diseminaciju

informacija za pripadnike zajednice. Sredstva projekta djelomično su doprinijela obnovi Fellerove zgrade koja je postala javni prostor za provođenje grupnih aktivnosti, radionica, programa i projekata kulturno-kreativnog tipa namijenjenih građanima Donje Stubice te svim zainteresiranima iz uže i šire okolice.

Program rada društvenog centra bazirao se na aktivnostima koje obogaćuju kulturni život zajednice temeljen na njejoj bogatoj baštini, a koje su ujedno od interesa za kvalitetno funkcioniranje zajednice i razvoj kulturnih politika Grada. U periodu od dvije godine održale su se razne radionice i to: *Ljudske priče*, *Arheologija zajednice*, kajkavska *Radionica o jeziku*, *Plesne večeri* koje su zbog epidemioloških mjera postale *Glazbena slušaonica*, *Čitateljski klub*, *Radionica interpretacije lokalne baštine*, *Kreativna radionica za djecu i osobe s invaliditetom*, *Radionica vinorel tehnike slikanja* i *Participativno upravljanje*.

Meste za se

- Kreativna radionica za djecu/OSI -

Vođeni spoznajom da je na našem prostoru malo radionica za djecu i mlade s teškoćama u razvoju, nastala je *Kreativna radionica za djecu/OSI* pod vodstvom Tanje Bakek. U periodu od dvije godine održano je 40 radionica koje su predstavljale način da se osigura kvalitetno i aktivno provođenje slobodnog vremena osobama s teškoćama i invaliditetom. Važno je istaknuti da osim iz Donje Stubice, na radionicama su prisustvovala djeca i mladi s područja cijele Krapinsko-zagorske županije.

Radionice su se provodile u Društvenom centru u Donjoj Stubici i svaka se čekala s osmijehom na licu i velikim entuzijazmom kako kod djece, tako i kod roditelja. Uspješno se zaobišla i epidemijska situacija i to prilagodbom sadržaja prema dostupnosti materijala te prema izvedbenim mogućnostima svakog djeteta, postavljanjem fotografiranih materijala na društvene mreže raščlanjene po koracima, kako bi svako dijete uspješno izvršilo zadatak.

Kreativne radionice bile su tematski osmišljene s djelomično individualiziranim pristupom zbog specifič-

nosti populacije i vrlo različite etiologije poteškoća. Godišnja doba, upoznavanje prirode i mora, Valentinovo, Uskrs i Božić samo su neke od tema koje su se obradile tijekom projektnog perioda. Vrlo važan dio kod radionica je uključivanje volontera. Svojim senzibilitetom i pružanjem podrške vršnjacima s teškoćama, ovi, redom mladi ljudi, dodatno su oplemenili sve radionice stvaranjem toplog i sigurnog okruženja za sve sudionike. Također, vrijedno je istaknuti da su kreativnim radionicama bila obuhvaćena i djeca zdrave populacije što je isto tako doprinijelo višem cilju ovakvog koncepta rada – socijalnoj inkluziji. Ovakvim pristupom načelima jednakosti doprinijeli smo poboljšanju društvenog blagostanja u svojoj zajednici.

Vine nije same za piti

- Radionica vinorel tehnike slikanja -

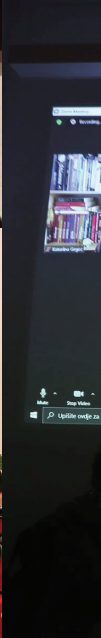
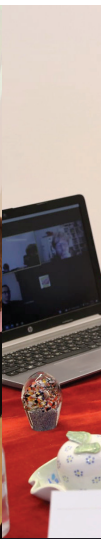
Da vino uistinu nije samo za piće, pokazali su nam voditelji radionice *Radionica vinorel tehnike slikanja*, Ivica Kiš i Željko Zima. Vino je drevna namirnica koja, ako uprljate komad odjeće, postaje trajna. Pa zašto onda ne bismo njome i slikali?

Znali su to i drevni slikari, no nisu imali odgovarajuće podloge (papir). Danas, kada se razbacujemo najrazličitijim vrstama papira, o kojima ljudi prije sto godina nisu mogli ni sanjati, imamo napretek kvalitetnih podloga na kojima se može naslikati trajna slika vinorelom. Ako slike naslikane vodenim bojama nazivamo akvareli, onda slike naslikane samo vinom s punim pravom možemo nazivati vinoreli. Ovo neistraženo polje rada otvara se potencijalnim slikarima. Inovativno i nadasve inspirativno!

Moremo na kajkafski?

- Radionica o jeziku: Kajkavski naš svagdašnji -

U Društvenom centru održavala se i kajkavska radionica *Radionica o jeziku* pod vodstvom Danice Lešek. Održano je ukupno dvanaest radionica u periodu od dvije godine, koliko je trajao projekt STUB-kultura.

Radionice su se provodile djelomično uživo, a djelomično putem aplikacije Zoom zbog epidemioloških razloga. Uz sudionike iz Stubice i okolice, sudjelovali su polaznici iz Zlatara, Kumrovca i okolice Varaždina. Radionica je okupljala polaznike od srednjoškolske dobi pa do umirovljenika. Neki su se članovi radionice i ranije okušali u pisanju, a nekima je ovo bio prvi doticaj s pisanjem na kajkavskom. Ova radionica je svim članovima utrla put ka stvaralaštvu na kajkavštini i nadamo se da će nastaviti s radom i dalje u što većem broju.

Kaj to čitaš?

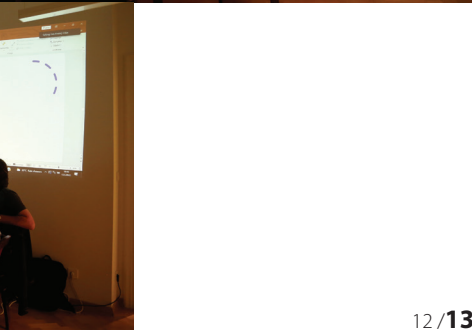
- Čitateljski klub -

Čitateljski klub Kajkaviane djelovao je u okviru projekta STUB-kultura od rujna 2020., a vodio ga je Andrija Jurki. Nastao je, kao mnogo dobrih stvari, iz ljubavi - ljubavi nekoliko Zagorki i Zagoraca prema čitanju i razgovoru o njemu. Ideja je o tome klubu nastala na branju u Sloveniji, točnije, u Noći branja (Noći čitanja). Tu je sadašnju predsjednicu Kajkaviane, Ines Krušelj-Vidas, zainteresiralo jedno svjedočenje o jednom drugom čitateljskom klubu.

Započeo je pod maskama, lako se preselio na računalne ekrane, u sastancima uživo nakratko skinuo maske pa ih s potrebom vratio, ali uvijek je bio pouzdana doza kvalitetne ljudske interakcije u vremenima kad je to bila još veća rijetkost nego obično. Očitim se čini da su čitateljski klubovi dobri: dobar oblik druženja, dobar oblik zabave, dobar oblik učenja, a Društveni centar je odlično utočište za zanimljive knjiške rasprave.

Mužika je v zraku

- Plesne večeri – Glazbena slušaonica -

Radionica *Plesne večeri – Glazbena slušaonica* nastala je zbog loše ekonomske moći većine naših ljudi srednje i starije generacije, sve veće otuđenosti, osamljenosti, sve više izražene mobitelomanije, dugotrajnih sjedenja pred televizijskim ekranima i sve uočljivijeg nedostatka fizičkih aktivnosti. Voditelj radionice, Željko Popović, predložio je pokretanje projekta koji bi barem djelomično riješio i ublažio sve navedeno – organizaciju plesnih večeri za ovu populaciju. Projekt *Plesne večeri* bio je prihvaćen, a počeo se provoditi u rujnu 2020. godine. Ubrzo su plesne večeri pretvorene u glazbene slušaonice uz maske zbog mjera zaštite od zaraze bolesti COVID-19.

Iz gore navedenih razloga, moralo se odstupiti od prvobitno zamišljene koncepcije te je trebalo osmisliti nešto novo i zanimljivo. Tako je nastao projekt *Glazbena slušaonica* gdje se razgovaralo o zanimljivim glazbenim temama domaće i strane glazbe. Predstavljeno je mnoštvo glazbenika i orkestara koji su ostavili neizbrisiv trag u glazbenoj umjetnosti, brojni glazbeni pravci, razni instrumenti, društveni plesovi i glazba iz čitavoga svijeta. Održano je četrdeset dvosatnih plesno-glazbenih susreta na kojima se puštala izabrana glazba za ples i slušanje.

Povedam ti priповest o vrednim ljudem

- Ljudske priče -

U sklopu Kajkavianinog projekta STUB-kultura održana je i radionica *Ljudske priče* kojom se nastojalo obogatiti kulturni život sredine u kojoj živimo, a vodila ju je Senka Susović. Cilj je bio pobliže predstaviti ljude koji žive ili djeluju na području Hrvatskog zagorja, a svojim su radom doprinijeli promociji kajkavskog jezika, tradicije i kulture.

U novoobnovljenom prostoru Društvenog centra STUB-kulture, ugostili smo ljude različitih profesija: glumce, književnike, učitelje, jezikoslovce, dizajnere, ilustratore, muzealce, muzikologe i liječnike. U razgovoru s njima nastojalo se pokazati koliko su ti svestrani ljudi svojim angažmanom u zajednici doprinijeli njenom napretku. Ustanovljeno je i kako je mnogim gostima zajednička upravo ljubav prema pisanoj riječi, kajkavskom jeziku, očuvanju kajkavske kulture i običaja, kao i rad s djecom, mladima, odnosno, općenito s ljudima na koje nesebično nastoje prenijeti svoja iskustva i znanje. S druge strane, kroz radionice su se otkrili i neki, javnosti nepoznati, momenti iz života naših gostiju; male, skrivene tajne i zadovoljstva.

I kaj mi to moremo videti, a kaj jošče nisme?

- Radionica interpretacije lokalne baštine -

Radionica interpretacije lokalne baštine u okviru projekta STUB-kultura održana je u periodu od rane jeseni 2020. do proljeća 2022. s visokomotiviranim polaznicima i voditeljicom Vlastom Horvatić-Gmaz. Područje interpretacije usmjereno je na lokacije Gornje i Donje Stubice, Stubičkih Toplica i Oroslavlja. Formalno znanje povijesnih činjenica preduvjet je razumijevanja lokalne baštine, ali za istinsku komunikaciju s tom baštinom, potrebno je mnogo više.

U potrazi za odgovorima na vječna pitanja odakle dolazimo, tko smo bili, tko smo sada i kamo idemo, dvadeset održanih radionica postepeno je otkrivalo upravo onaj sloj memorije pojedinog mjesta koje čine općepoznati povijesni podatci, ali i već zaboravljeni ljudi i događaji. Upravo to arheološko otkrivanje činjenica iz prošlosti, koje zapravo čine ono što definiramo kao duh mjesta, je bilo najpoticajnije polaznicima te im omogućilo da zajednički ili individualno otkrivaju zanimljivosti iz dalje ili bliže prošlosti i da pronalaze odgovore na neodgovorena pitanja.

Male sme i kopali

- Arheologija zajednice -

Radionica *Arheologija zajednice* može se opisati kao arheologija koju provode članovi zajednice za kulturnu dobrobit zajednice, a vodila ju je Ivana Škiljan. Zajednica sudjeluje u istraživanju putem razgovora, kroz proučavanje lokalne usmene predaje, ali i praktično, kroz iskustvo učenja metodologije arheoloških iskopavanja.

Nakon iskapanja i pranja nalaza sa srednjovjekovne utvrde Donja Stubica – Stari grad, uslijedila je stručna obrada, fotografiranje i crtanje. Pregledavali su se ulomci kako bi se spojili čitavi predmeti.

I kaj zdaj?

- *Participativno upravljanje* -

Kako bi se osigurala održivost kulturnih aktivnosti i programa nakon završetka projekta STUB-kultura, prvih dvanaest mjeseci provedbe stručnjakinja za sudioničko upravljanje Ivana Nikolić Popović provela je nekoliko anketa među članovima udruga i ustanova u kulturi u području tzv. stubičkog bazena u svrhu izrade Modela participativnog upravljanja Društvenim centrom. Participativno upravljanje podrazumijeva uključivanje što većeg broja dionika iz lokalne zajednice u planiranje, realizaciju i financiranje događanja u Društvenom centru čime bi se postiglo da ona uistinu odgovaraju njihovim željama i potrebama.

Zbog jačeg angažiranja članova lokalnih udruga održano je osam radionica s temama od razvoja kreativnog poduzetništva i socijalnog poslovnog modela do brendiranja i marketinga u kulturi, kao i tri javne tribine.

Nakon uspješne provedbe projekta STUB-kultura, naše mjesto je obojačeno raznim aktivnostima i Društvenim centrom koji ostaje kao glavna okosnica sljedećih kulturno-umjetničkih i obrazovnih zbiva-

nja. Naime, zajednica se aktivirala i povezala, kako članovi radionica, tako i sami voditelji. Nova poznanstva rađaju i nove ideje pa se nadamo da ćemo u budućnosti i dalje svi surađivati i provoditi neke druge projekte koji će biti na dobrobit čitave zajednice.

